

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvétetnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Armin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítottak.

Egy tanférfi jubileuma.

(I.) Ünnepet készülnek ülni a bajai cisztercei rendház tagjai, ünnepét ama emlékezetes napnak, midőn egy negyedszázadot meghaladó idő előtt egyik érdemes tagjuk szíve minden dobbanásával, lelkének ifjonta hevével felelködött ama dicső zászló alá, mely alatt, — egyik leghívebb, legodaadóbb apostolaként, — lankadatlanul és fáradhatatlanul küzd és harcolt azóta a hazai tanügyi buzgó felvirágoztatásán, hathatós előmozdításán.

Szűk, meghitt családi körben készülnek ünnepelni rendjük egyik kiválóan érdemes tagját, Dr. Platz Bonifácot, a szegedi tankerület tudós főigazgatóját, ki harmincz évvel ezelőtt kezdette meg tanári pályafutását, hogy az évek folyamán fáradságot nem ismerő buzgalma, széleskörű, tudományos képzettsége és irodalmi munkássága révén a rend egyszerű tanárjából fokról-fokra emelkedjek fel mai tekintélyes állásának díszes polczára.

Ünnepet készül ülni a bajai cisztercei rendház csendes, családi otthonában, de ez ünnepély tullepi a családi jelleg szűkre szabott korlátait, mert osztályrészt kér belőle Baja városa is, mert beleszáll az ünnepi hangok egybeolvadó symphoniájába ama szeretetnek, tiszteletnek és ragaszkodásnak megnyilatkozása is, a melylyel városunk lakossága viseltetik az ünnepelt iránt, ki 1879. óta, midőn első tanintézetünknek, a főgymnasiumnak vezetését a hazafias cisztercei rend vette át, közoktatásügyünknek egyik oszlopos tagja, közmivvelődésünknek és kulturális intézményeinknek mindvégig melegen érző, lelkes híve, városunk sorsának jóbán és rosszban egyaránt őszinte osztályosa volt.

E hó 16-án ünneplik Dr. Platz Bonifácot

30 éves tanügyi munkásságának jubileumát. Harmincz éve lesz, hogy a magyar nevelés- és oktatásügy zsoldjába szegődött, fennem hirdelve a vallás-erkölcs és a tudomány szent ígeit és szorgos kézzel hintve el a becses magvakat, melyből hazánk kulturájának dúsán termő kalásza fejlődtek ki.

És midőn e napon hűséggel és ragaszkodással üdvözlik azok, kik az ünnepség magasztos perceiben az ő szívéhez legközelebb állanak, az ő rendtartásai, legyen szabad nekünk is 30 éves tanügyi munkásságának jubileuma alkalmából tisztelettel és szeretettel köszöntünk.

Sikerekben, eredményekben gazdag volt ezen három évtized!

Még mielőtt Bajára került és midőn Bajáról ismét Zirczre helyezték vissza, a cisztercei rend ifjúságának tapintatos nevelésével szolgálta közvetve a hazai középiskolai oktatás ügyét.

Hat évig volt egyik kimagasló tagja főgymnasiumunk tanári karának, a hol a vallástant, majd a német nyelvet és történelmet tanította és ezen idő alatt vetette meg alapját azon szeretetnek és rokonszúvnak, mely őt szíve megannyi gyökérszávalával Baja városához fűzi. Jó szívről tesz bizonyára fényes tanúságot, hogy a főgymnasium ifjúsági segélyező egyesületét ő teremtette meg és ő virágoztatta fel.

Mint a hittudományok doktora azon irányzatnak volt híve, a mely a vallást a tudomány, a természetudományok újabb eredményeivel összhangzába akarta hozni, bebizonyítva, hogy a vallásosság sohasem ellensége az igazi tudomány világosságának. Tudományos készültséggel foglalkozott az anthropológiával és a darwinismusból levont tulzó consequenciákkal szembenzállva, kimutatta, hogy az ember mindig ember volt, szelleme, sőt testi sajátosságai is soha át nem

hidalható irt képeztek közötté és az állatvilágnak hozzá legközelebb álló alakjai között.

Majd Zirczen mint a rend alperjele és apái titkára maradandó érdemeket szerzett magának az által, hogy előkészítette a cisztercei rendi budapesti tanárképző intézet felállítását. Ezzel a lépéssel a cisztercei rend az összes tanító szerzetes rendeket megelőzte és ennek köszönhető, hogy a rend tagjai a törvény követelte tanári képesítést aránylag rövid idő alatt megszerezhették.

Három éven át volt az ünnepelt a budapesti intézet igazgatója és ezen hivatalában érte őt ama kitüntetés, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter kinevezte a budapesti középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagjává a földrajzból. Ezt a kitüntetést különösen azon buzgó tudományos munkásságának köszönheti, a melyet a földrajz terén kifejtett. Tizedik éve immár, hogy a szegedi tankerület élén áll mint királyi főigazgató, bölcs vezére és kormányzója lévén azon tanintézeteknek, a melyek fölé helyeztetett. Az a benső viszony, mely őt, mint főgymnasiumunk volt tanárát, elfogunkhoz köthette, főigazgatói állásának elfoglalásával ismét szorosabbra fűződött és új láncszemekkel gyarapította azt a köteléket, mely városunk polgárságához mindig szeretettel kapcsolta.

Örömmel veszünk tehát részt a helybeli cisztercei rend jubiláris emlékünnepeiben, mert egy oly kiváló és tudós tanférfi érdemeit van hivatva ünnepelni, ki életének minden egyes mozzanatával igazolta a szent fogadalmat: „hogy általa a tudomány előbbre vitessék és ekkép is a haza díszé és a közmivveltség öregbedjek és virágozzék lánssan“ és örömmel kiáltjuk mi is „ad multos, ad plurimos annos!“

TÁRCZA.

Szegedy Róza olvasója.

A „Bajai Hirlap“ számára írta: dr. Madarász Flóris.
(Folytatás.)

II.

A sziveket összefűző lánczat nem lehet egy könnyen eltépni, különösen nem, ha az a lánc az áhitat füzere: egy kis olvasó, melyet sebzett szívének enyhítésére imádkozva, reménykedve morzsolgot kezében a szerető leány. A rágalom szavai külső viselkedését ideig-óráig hideggé, tan fagyossá tehettek ifja iránt, amde mikor ez már távol van tőle, talán meg is bánja, talán meg is siratja azt a hidegséget. Ajkai azért nyílnak imádságra, hogy védje őt az ég a messzeségben, s esatak zajából épen vezérleje vissza hozzá.

Az olvasó, ha szükség van reá, csodát is tehet: golyók zápora és csabító kísértések közepette büvös erővel oltalmazhatja testét lélekét annak, a kiért a fohások égbe szállanak. Egyelőre még nem volt esudára szükség. A leány hidegsége elkeseríthette, sőt daczossá tehetta a költőt, de szerelmét ki nem irtálta soha. Igaz, hogy volt idő, mikor nagyon sok hamu borította szívében a parazsat, de annál hatalmasabb lángra gyulladt azután, hogy megégesen mindent, a mi salak és ne maradjon más ebben a szívben mint ne-mes, tiszta érzelem!

Kisfaludy Sándort az a zilált lelkiállapota tette költővé, a melylyel átlépte hazája határát. De ezenkívül ott künn, az idegenben, olyan szerencsés körülmények közé került, hogy azok teljesen kifejleszthették költői hajlamait épen úgy, mint a hogyan a napsugár csókja kipattantja a

rózsabimbót. Az örökké kék ég és ragyogó napsugár hazájába szólította a parancs szava: Olaszországba. 1796 tavaszán érkezett Milanóba. A természet szépségei iránt fogékony lelke gyönyörrel telik meg. Európa paradísimának nevezi el a földet, a melyre került. Hazájától, neuzetétől, mindazoktól, a kikhez szíve vonzotta, elszakadva, úgy érezte magát, mint a ki a másvilágra költözött. Hosszú ideig levelet sem irt hazájába, mintha csak azt akarta volna, hogy felejtsek el, mint a meghaltat. Ó maga azonban nem tudott feledni. Szívének sebére nem volt gyógyító ír Olaszország balzsamos levegője, az sajgott tovább és egyre jobban. Titkait rábita naplójára, ma onnét tudjuk őket. Mantua szép vidéken írja, hogy

Régi nevét sőhajítottam
S írom a bikk légrére,
Az erőt megtanítottam
S az egész tájt nevére.

Mintha csak beszélgetne vele, azt írja: „Mennyét és poklát e szív benned fogja lenni!“

Nem sok időt tölthet az olasz földön. Csakhamar Napoleon foglya lesz, a ki őt a béke helyreállítóg Prvence-ba küldi. Mint hadifogoly kerül tehát a trubadúrok hazájába, a dalokkal telt mezőkre, a hol fogságának napjai épen nem terhesek, költői fejlődésére meg gyümölcsözőleg folynak le. Egy kies fekvésű városkát jelelnek ki tartózkodási helyeül és ott tölt három hónapot 1796 nyarán. Ifjú, érzelmes lelkét nagyon megragadják azok az emlékek, a melyek között él. A városka szomszédságában van az a gyönyörű völgy, a melyben a nagy olasz költő, Petrarca, magasztalta Lauráját, a mikor a világtól elvonulva egészen Muzsájának akart élni. Mutatják neki „Petrarca szikláját“, „Laura várát“. Az emberek, de még a

fák és bokrok is, minden minden a híres szerelmesekről beszél. A nagy olasz lírikust ismerte már egy kissé költőnk; még Bécsben olvasgatta szonettjeit, a mikor a szép Medina Máriaótól megtanulta az olasz nyelvet. Most, a vidék hagyományain kívül, még egy kedves, szellemes párisi leánykának csevegései is fokozták érdeklődését Petrarca és Laurája iránt. Ez a leánya d'Escaplon Karolin volt; Párisból a rémuralom elől menekült volt a csendes vidékre nagybátyjához. Szomszédok voltak a költővel. Hamar megértették egymást és vonzódtak egymáshoz kezdetől fogva azzal a természetes vonzalommal, a mely két művelt, költői hajlamokkal megáldott, ábrándozásra hajló lélek között szükségképpen kifejlődik. Ez a szőke francia leánya sokat beszélt a híres szerelmes párról, sőt buzdította Kisfaludyt, hogy énekelje meg őket. Kezdtél is róluk hosszabb éneket a költő, amde sokkal jobban foglalkoztatta őt mások bajánál saját szívének baja, különösen azóta, hogy Karolin megmutatta neki Laurának egy eszményi képét, melyet kegyelettel őrzött szobája falán. Talán hasonlított ez a kép Rózához. Annyi bizonyos, hogy Kisfaludynak őt juttatta eszébe és költészte megtalálta azt a tárgyat, a melynél méltóbbat nem találhatott. Rózához szállottak gondolatai, róla beszéltek neki a tenger hajbái, az ő nevét sőhajították a tenger szelei. Nevét akarta látni legalább, azt írta fel mindenféle.

Itt nevé négy betűjében
A tengerpart fővényében,
S a mohos kőfalakban
Kinom, titkom imitt van!

Talán mert a kék tenger a Balatonra emlékezteti, megújul lelkében az emlékezetes badaecsonyi szüret képe. Annál jobban emlékezik reá, minél jobban

Helybeli és vidéki hírek.

Dr. Platz Bonifác, a szegedi tankerület királyi főigazgatója f. hó 16-án városunkban, rendtársai körében ünnepli meg tanügyi működésének harmincz éves jubileumát. A minden hivatalos színezetet nélkülöző, családias jellegű ünnep, melynek jelentőségét lapunk más helyén méltattuk, d. e. 9 órákor a plébánia templomban tartandó istentisztelettel kezdődik. Folytatása 10 órákor a főgymnasium tornacsarnokában lesz, ahol a jubiléum a tanári kar, régi tanítványai — élükön *Bogdanovics Luczian* g. keleti szerb püspökkel, — és a főgymnasium ifjúsága üdvözölni fogják. Ezen ünnepre az igazgatóság — tekintettel a helyiség méreteire — csak korlátozott számú meghívókat küldhetet szét, a melyek egyuttal belépő jegyek gyanánt is szolgálnak. A meghívottakon kívül azonban ezen az úton kéri fel az igazgatóság azokat, a kik a jubiláló főigazgatónak, akár tanítványai voltak, akár előtte tették volt le az érettségi vizsgálatot, szíveskedjenek az üdvözlő régi tanítványokhoz csatlakozni.

Úrnappja. A hagyományos vallási áhitattal ülte meg városunk katolikus lakossága a kereszténység magasztok ünnepét, az Úrnappját. Az ünnepélyes körmenetben a városi hatóság Dr. Hegedűs Aladár polgármesterrel, a helyben állomásozó katonaság, Halász Károly nyug. tábornok, a tanuló ifjúság és a kath. legényegylet, utóbbiak zászlaik alatt, vettek részt.

Kegey adomány. *Weidinger* Salamon úr néhai neje emlékére 1000 koronát adományozott a helybeli izr. nőegyletnek.

Törvényhatósági közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága f. évi június hó 8-án, délután 1/2 4 órákor rendszerinti közgyűlést tartott a következő tárgyszorozattal: 1. Polgármester jelentése a közigazgatás állapotról. — Tudomásul vétetik. 2. A városi tanács javaslata a múlt évi számszámadás és vagyonmérleg jóváhagyása iránt. — Tudomásul vétetvén, jóváhagyatott és a szokásos fölmentvény megadatik. 3. Ugyanannak javaslata Rajesányi József és neje tulajdonát képező házának és teleknek az új városi közkórház czéljaira leendő megvétel tárgyában. (Második szavazás.) — Altlános többség hiányában a jövő ülés napirendjére kitűzték. 4. Dr. Bruszt Lázár és neje bajai lakosoknak kérvénye 3 □ öl közterületnek adásvevés útján leendő átengedése iránt. (Harmadik szavazás.) — Névszerinti szavazás után egyhangúlag átengedtetik. 5. Jaszenovits Márton és neje bajai lakosoknak ajánlata közös kút felállítására szőlőterületi telkükből közterület czéljaira 6 □ öl területnek ingyenes átengedése tárgyában. — A legközelebbi ülés napirendjére kitűzték. 6. Özvegy Löwenstein Frigyesné kérvénye a város bérházában birt emeleti lakás bérletének f. évi november hó 1-ig leendő meghosszabbítása iránt. — Meghosszabbíttatik és a tanács utasítatik, hogy az árverést nov. 1-én tartsa meg. 7. Diamant Lajos kérvénye a városi székház épületében birt bolthelyiség bérletének három évre leendő meghosszabbítása iránt. — Meghosszabbíttatik. 8. Dr. Beczassy Gyula kerületi orvosnak kérvénye 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. — Engedélyeztetik. 9. Perlaki

emésztli a fájdalom és epesztli a vágy Róza után, mert hiszen ott látta, ott szerette meg őt úgy, hogy feledni nem tudja.

*Édes, kínos emlékezet
Óh Budaesony szüreted.
Múltadagos gyűlekezet.
Te, rabságom kezdete!
Ott tudtam meg, ki légyen ő
S mi legyen a szerelem.
Amor nyíla miként sebző
S mi az édes gyötrellem!*

Ezt az emléket az a nagy távolság, a mely most közöttük van, nem halványítja el. Országok és városok, folyók és tengerek, rengeteg és havasok választják el im tőle a „kegyellent”, azért változatlan érzéssel éneklí róla, hogy

*... még itt is szeretem,
A gyönyörűt, az egyetlent
Sohol sem felejthetem!*

Pedig, ha valamely táján a nagy világnak, itt feledhetne, ahol az ég meg a tenger olyan kék, a természet oly dús kezekkel szórta szét kincseit. Mikor elmélázva bolyong, olajfáknak hús árnyai alatt kereshet üdülést, nyugalmat, — keres is, amde nem talál. Az olajfa ága hajdan a béke jelképe volt: varázs hatalmával nemzetek véres tusait szüntette meg. Az ő keblében is harcz dúl, a felzakotlott szív harcza, amde ezt nem szünteti meg semmi, semmi!

*Most egy olajerdő nékem
Meg nem szerzi békecségem!
Meddig tart e szomorú,
Létem dúló háború?!*

Sándor könyvelőnek kérvénye 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. — A kérelemnek hely adatik. 10. özv. Mezsnyák Antalné városi szülész nőnek kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt. Megadatik.

Tornaverseny. A főgymnasium szokásos évi tornaversenyét f. hó 15-én délután a vásártéri játszótéren a szokottnál nagyobb és díszesebb keretben fogja megtartani. Az ifjúság d. u. 3 órákor egyenruhában fog kivonulni és bemutatja az országos tornaverseny programját egész terjedelmében. Lesznek rend- és szabad-gyakorlatok, egyéni és csapat-versenyek. Felhívjuk erre a nagyközönség figyelmét, különösen azokat, a kik a sport iránt érdeklődnek. Jelenlétük csak fokozná az ifjúság ambícióját. — Kedvezőtlen idő esetén a tornaverseny f. hó 21-én délután lesz.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter *Gera Vince* bajai adóhivatali ellenőrt szolgálati tekintetéből a felső-őrri (Vas megye) adóhivatalhoz hasonló minőségben áthelyezte.

Jóteknőy adomány. A bajai izr. hitközség keblében fennálló „Szent Egyet” esüörtörtökön tartott ülésében elhatározta, hogy az izr. agok menháza fenntartási költségeihez évenként 1000 koronával fog hozzájárulni.

Iskolai záróünnep. Az itteni tanítóképző intézet folyó hó 9-én vasárnap délutáni 5 órákor tartja meg évzáró ünnepét, mely alkalommal az ifjúság a budapesti országos tornaverseny szabadyakorlatait is bemutatja. Ezen ünnepegyre a nevelés és tanítás ügyének barátjait teljes tisztelettel ez úton hívja meg az igazgatóság.

Tanítóképesítő vizsgálatok. A bajai tanítóképző intézetben a szóbeli tanítóképesítő vizsgálatok f. hó 17-én és a következő napokon fognak megtartani. E vizsgálaton 27 végzett növendék vesz részt.

Halálozás. *Batiszti József*, eszéki vendéglős, ki 2 évvel ezelőtt a takarékpénztári épületben levő sörcsarnokot birta bérben, — mint részvételt értesülünk — Karlsbadban meghalt. Hült tetemeit mult vasárnap helyezték Eszéken nyugalomra.

Halálozás. *ifj. Kollár Antal* könyvnyomdatulajdonos folyó hó 3-án éjjeli 11 órákor, életének 42-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. A boldogulnak hült tetemét f. hó 5-én, helyezték nagy részvét mellett a szt. Rókusról czimzett sírkertbe örök nyugalomra. Kollár Agoston és Dr. Kollár Győző testvérüket gyászolják az elhunytban.

Eljegyzés. *Dr. Bilitz* Hugó szabadkai ügyvéd eljegyezte *Horovics* Erzsike kisasszonyt özv. Horovics J.-né leányát Temesvárról.

Hébernyelvű előadás. *Rokeach Eleázár* palesztinai kiváló műveltségű férfiú f. hó 6-án d. u. 6 órákor a bajai izr. iskola dísztermében a bibliai héber nyelven szabad előadást tartott a héber irodalomról. Az előadást, melyet igen nagy közönség meleg érdeklődéssel hallgatott, Dr. Nascher Simon és Rosenfeld Henrik urak fordították magyar nyelvre.

Vizbefuttatás gyermek. F. hó 6-án esüörtörtökön több gyermek kiment a nagy Dunára fürödni. *Koczka József* 10 éves fia a vállára vette *Fekete* Ferencz 8 éves társát, a ki nem tud úszni. Koczka bement a Dnába addig, míg elvesztette lába alól a talajt. Ekkor megjött és rászólt Feketére, hogy

Vannak pillanatok, amikor elfogja a feltékenység. Arra gondol, hogy talán még ő itt sőhajtozik, addig Róza elfeledi őt, mást szeret.

*Szép szemek ott ragyognak
Talán, hajh! egy más boldognak.*

de ez csak műl gondolat. Úgy látszik, szívének jól sejtő ösltlőnével mindig érzi, hogy Rózának hidegsége alatt mely érzés szunnyad, mely a szív kergét előbb-utóbb majd csak megolvasztja. Sértett hiúságnak, „gőgnek” tudja be a bánásmódot, melyben részesíté őt. Meg-megszólal a vigasztalás hangja, önmagát vigasztalja a költő:

*Az idő mindenen kifog,
Vele minden mulandó;
S ha változó minden dolog,
Tán gőgje sem állandó!*

Mindezekből látjuk, hogy a provence-i tartózkodás nem változtatott érzelmein Rózája iránt, sőt inkább kifejté azokat és a dalok hazájában dalokban törtek ki. Nem lesz méltatlanná a lányhoz, ki távolból küldi feleje epedő sóhajait. Eszményképét tiszteli benne, felavatja őt Muzsájának, a ki szép, bánatos dalokra ihleti.

A provence-i szép napoknak végét szakította a bekövetkezett békekötés. Kisfaludy visszakapja szabadságát, mennie kell tehát a Habsburgok seregéhez. Természetének alapvonása, az érzelmesség, nem tagadta meg magát a búcsuzásnál. Nem tudott egészen könnyen, közönyösen elválni a gyönyörű vidéktől. Azután meg ott volt Karolin, a kihez jó szívvel volt három hónapi együttlétük alatt és a kinek köszönhetette azt, hogy föléletesítette magát a francia nyelvben. A szép francia leány szívében azonban több volt a ba-

szálljon le a válláról. Ez szót fogadott és nyomban elmerült a habok közt úgy, hogy máig sem találták meg.

Kirándulás. A bajai izr. elemi iskola és óvó fiatalasága f. hó 3-án d. u. a belső Pandur-szigetre rándult, a hol tanítóik és sok szüle kíséretében Danki Laczi zenekara mellett egész este 7 óráig mulatott.

Gyászhir. *Vidorich* Bonaventura, volt főgym. igazgató és a 70-es években *Baján* főgymnasiumi tanár, Nagyváradon 61 éves korában elhalt. Holttestét Bajára szállították és mult vasárnap a Szent Rókusról czimzett sírkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyezték. Tanítványai közül többen, kik a temetésről értesültek, megjelentek végítzességön, hogy volt tanárjuk iránt az utolsó kegyelet adóját lerójják.

A Mészáros-féle katasztrófa epilógusa. A napokban érkezett le ezen ügyben a szabadkai kir. ügyészség határozata, mely az ismeretlen tettesek ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségei és gondatlanságból okozott súlyos testi sérts vétségei miatt folyamatba tett nyomozatot megszüntelt. Ez érdekes indokolás szerint a műszaki vélemény azt tartja, hogy a baleset akként következett be, miszerint a második emeleti közép főfal állékonyság és az első emeleti főfalon való főfalkvcs hiányában valamely csekély jelentőségű, de ismeretlen rázkodtatás következtében reá zuhant az első emeleti menyezetre, ezt áttörte, most már a kettős súly zuhant a földszinti üzlet-helyiségek boltozatára, a mely ennek nyomása következtében szakadt le. Ezen véleményük támogatására fölemlítik még a szakértők azt is, hogy az épület közép részén lévő közfal vastagsága sem felel meg a követelményeknek. A gondatlan építkezés folytán beállott halálért — a mennyiben a gondatlanság és halál között az okozati kapcsolat megállapítható —, a baleset bekövetkeztétől számítandó elévülési időn belül tartozik felelősséggel az építő és fokozatosan az építető; kinyomoztatott azonban, hogy a ház építési ideje 1840 és 1846 közé esik. Büntethető gondatlanságra mutató adatul az merült fel, hogy kisebb repedések, sőt a beomlást megelőző napokban vakolat hullás észleltetett és ennek daczára az épület meg nem vizsgáltatott és övöniténdések meg nem tétettek, figyelemmel azonban arra, miszerint ezen épület föntartói és kezelői a romok között lelték halálukat és így a bünyvádi eljárásnak ellenük való megindítását a Blk. 101. §-ának 1. p. kizárja, ennek következtében a nyomozás ez irányban sem folytatható.

Mentőtanfolyam. *Dr. Virosztek A. Győző* a budapesti önkéntes mentő-egyesület orvosa f. hó 10., 11. és 12-én, mindig d. u. 5 órákor a bajai ipartestület dísztermében szabad bemenet mellett mentőtanfolyamot tart.

Művészeti előadás. Felhívjuk lapunk olvasó közönségének figyelmét a „Központi Szállodában” tegnap megtartott és ma megtartandó művészeti előadásra a pszichologia, physika és a vegytan köréből. Optika családások és a szalon búvészet legújabb vívmányainak bemutatása. A szerkesztőségünkben bemutatott számos bizonyítvány igen dícsérelőleg nyilatkozik ezen mutatványokról.

Iskolai beiratások. A *késmárki* áll. felső kereskedelmi iskolában a beiratások már június hó 30-ától—július hó 5-ig fognak eszközöltetni.

rútságnál: megszerette a szép ifjút, az édes szavú költőt. Nem mondotta, nem mutatta azt soha; annál kevésbbé tehette, mert tudta jól, hogy az egy magyar leányról álmodozik, annak emlékét őrizi híven lelkében, még Laura képe is reá emlékezteti. Most azonban, a mikor búcsúzásra került a dolog, a fájdalom megoldotta a nyelvet: zokogva vallotta be a költőnek, hogy mikor elhagyja ezt a tájat magával visz innen egy szívet, a kis Karolin forrón, igazán szerető szívet. Kisfaludy nem hallgathatta megindulás nélkül az ártatlan szív e megbató vallomását, visszhangra azonban lelkében ez nem talált. Ultra kelt, követte a kötelelenség hívó szózatát, azonban elvitte magával azt a könyvet — egy kötet francia költeményt, — a melyet a leány örök emlékül adott neki. Ő is hagyott nála valamit: sok meg nem valósult, fájo ábrándot . . .

Haragvó tenger vitte habjain a hajót, a melyen Kisfaludy elhagyta Provence-ot. Hullámok dobálták, majd hogy el nem borították, de egyébb baj nem történt, mint hogy a költő a vízbe ejtette provence-i dalainak egy részét, meg Petrarca és Laura verses történetét. A hogy mindezek nyom nélkül enyésztek el a tenger vízében, épen úgy enyésztek el a költő szívében a három hónap emlékei Karolin képével együtt. Szívet egészen hozta el a búvós-bájós tájról, Rózáé volt az mindenestül. Igaz, hogy a nagy megpróbáltatások még ezután következtek. Ezek már elhalványították a szeretett leány emlékét. Elhalványították, de ki nem írhatták. Az olvasót imádkozó leány erősebb minden csábításnál. Neki győznie kellett, a mint hogy mindig győz, a tiszta, nemes érzelem.

(Vége következik.)

Tambura hangverseny. A Leitschuk-féle vendéglő helyiségében a nyári idény alatt minden vasárnap és ünnepnapon Petrovác Béla tambura és daltársulata hangversenyt tart.

Templomrablások. Két helyről is kaptunk értesítést, hogy a kath. templomban betörők jártak. Kálmáron az egyház-község irodájába ismeretlen tettesek behatoltak és a pénztáskájukat feltörve, abból 200 koronát elvittek. — Bács-Monostoron a csendőrség elfogott egy 10 tagból álló betörő bandát, mely a templomot és a kápolnát akarta kirabolni. Valamennyit letartóztatták.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fiu-biztosító intézet. Folyó évi május hóban 1160 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 72038 kor. 75 fillért fizettetett ki. 1901. január 1-től—május 31-éig beirt összes jutalékrészek száma 5604 és a kifizetett nászjutalékok összege 214.861 kor. 04 fill. — Részletes magyarázatot nyújt és felvételeket eszközöl a *Vezérügy-nökség, Baján, régi Fürdő-utca 357. szám.*

Öngyilkos kereskedő segéd. Budapesti tudósítónk írja: *Heilig* Miksa 22 éves kereskedő segéd, ki Zomborban és *Baján* is alkalmazásban volt, f. hó 5-én Budapesten a Stefánia szállóban mellbe lölte magát. Súlyos sebével a Rókus kórházba vitték. Tattének okául azt hozzák föl, hogy egy bácskai leány, akivel évek óta levélváltásban állott, s kinek kezét a napokban megkérte, elutasító választ adott.

Ovoda Bács-Madarason. A madarasi képviselő-testület elhatározta, hogy a községben nagyobb ovodát létesít. Az építkezést még ebben az évben megkezdik.

Kereskedelmi és iparkamarai közgyűlés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1901. évi jun. hó 11-én (kedden) d. n. 1 1/2 órákor a kamarai székhez termében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelmiügyi miniszter ur 27189. számú leirata a *megrendelések gyűjtéséről* szóló 1900. évi XXV. t. czikk végrehajtása ügyében. (Az iparososztály javaslatával). 6. A kereskedelmiügyi miniszter ur 32835. számú leirata a *magyar polgári perrendtartásról* szóló törvényjavaslat véleményezéséről. (A kereskedelmi osztály javaslatával). 7. A temesvári kamara átirata az *inkompatibilitás* ügyében tett följeljesztése pártolásaért. (Az elnökség javaslatával). VIII. A marosvásárhelyi kamara átirata a *kereskedők különféle adólapjának összerendása* ügyében tett följeljesztése pártolásaért. (A kereskedelmi osztály javaslatával). 9. A temesvári kamara átirata a *polg. perrendtartási tervezet 34. §-ára* vonatkozó följeljesztése pártolásaért. (A kereskedelmi osztály javaslatával). 10. A pozsonyi kamara átirata a *kenderesomagolás szabályozása* ügyében tett följeljesztése pártolásaért. (A kereskedelmi osztály javaslatával). 11. A III. országos kereskedelmi kongresszus végrehajtó bizottságának átirata a *kereskedők országos szervezetének* megalkotása ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával). 12. *Csany* község piacezi helypénz-szabályzatának véleményezése. (Az osztályok jelentésével). 13. A *csipész* a *szabóipari tanfolyamokra* engedélyezett ösztöndíjak odaítélése. (Az iparosztály javaslatával). 14. Az újvidéki iparhatóság átirata *Joanovits* Pánta *végeladási engedélyének* véleményezéséről. (A kereskedelmi osztály javaslatával). 15. A szabadkai ipartestület átirata a tervezett *Bács-Bodrog megyei kiállítás* ügyében. (Az elnökség jelentésével). 16. Több ipartestület folyamodása az *iparostanonex munkakiállítások* segélyezésére. (Az iparosztály javaslatával). 17. *Bakay* Nandor másodlitkár kérése hat heti szabadtság engedélyezésére. 18. Az elnökség javaslata a *nyári ülés-szünetre* vonatkozólag.

Elgázolás. *Tapisa* József süködsi lakos f. hó 8-án d. e. 9 órákor elgázolta a plébánia templom előtt *Török* Jánosné szül. *Maros* Brigitta szent-istváni 73 éves asszonyt. A baleset dolgában a kocsis nem hibáztatható. Töröknek alig-alig sérült meg és a kórházból, ahova vitték, mindjárt el is ment.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű háziszere lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfajás, csipőfájdalom fejfájás, köszvény, csúznál stb.-né, a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszere jó eredményt használtatott az influenza ellen is és 80 f. 1 k. 40. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter féle Horgony-Liniment” és tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

CSARNOK.

Ilonkához.

Mit írjak néked te szőke lányka,
Mit írjak néked édes angyalom,
Ha tán azt nem, hogy mióta látlak,
Te vagy az én vezérlő csillagom.

Téged látlak a fenyves napugáron,
Téged a hajnalnak bitorában,
S ha az alkonyi pirja fest az égen,
Arezod vélem látni rózsalángban!

Rólad mesél erdő, virág, mező;
A lágy szellő suttojga nevedet
S ha felnezek a magas mennyboltra,
A kék égben látom szép szemedet!

Ha csalógány ajka dalra nyílik,
És zeneg csodás égi dalokat,
Akkor is csak te vagy az eszembe,
Amint hallatod bűvös ajkadat!

Az éjjel, nappal rólad regél,
Mindenütt ott látlak szüntelen
Oh pedig itt belül azt suttojgak:
„Hiába van érted minden, minden!”

Mit írjak néked te szőke lányka,
Mit írjak néked édes angyalom,
Ha tán azt nem, hogy mióta látlak,
Te vagy az én vezérlő csillagom!

T. L. K.

Nyiltér.*)

Nagybirtokosok, bérlők, tenyészők figyelmébe!

Tisztelettel értesítem az érdekelteket és a t. cz. gazdaközönseget, miszerint egy a köz- és mezőgazdasági kor nyilvánok megfelelő, nagy létszámú pótló szakintézményt létesítettem, melyet hosszú éveken át szerzett gyakorlati meggyőződéseim alapján a következő hatáskörre terjeszték ki:

1. Jelzalog törlesztésének kölcsönök szerzése a legnagyobb összegig előnyös feltételekkel; egymillió koronától kezdődő kölcsönösszeg 4 1/2%-os kamattal mellett. Nemkülönböztetve városi és községi kölcsönök megszerzése.

2. Uradalmak, birtokok adás-vételének és bérleteknek közvetítése; mindezeknek elismert szakérők közreműködésével előnyös becsülése, üzemtervek kidolgozása.

3. Az összes gazdasági termények, termékek, tenyész- és hizóállatok, (hizósértések is) bizományi vétele és eladása úgy bel- mint külföldön.

4. Előlegezés megszerzése idel függő-teremre 100 mm., illetve minden vaggon után 1000 korona, előnyös feltételekkel.

Kivánatra terjedelmes prospektus. Elsőrangú referenciák. Kiterjedt összeköttetések bel- és külföldön.

Midőn magamat ajánlom, tiszteletteljes fölemlitem, hogy nálam jelenleg több uradalom (vadászterület), birtok és bérlet vételre és eladásra nyilvántartásban van.

Szíves megbízatást kérve vagyok

Budapesten, 1901. május havában kitűnő tisztelettel

**Köz- és Mezőgazdasági Szakiroda
és Bank-képviselő**
(JAULUSZ J. JÁNOS)
Budapest, VII., Almássy-tér 8.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1901. évi május hó 1-től. —

Oda		Szabadka-Baja.		Vissza.	
V. V.	SZ. V.	SZ. V.	ÉRK.	SZ. V.	SZ. V.
4.50	1.47	6.43	ind.	SZABADKA	ÉRK.
5.29	2.22	7.18	ind.	Csákeria	ÉRK.
6.10	2.54	7.50	ind.	Bács-Almás	ÉRK.
6.16	3.00	7.56	ind.	Almás	ÉRK.
6.45	3.26	8.25	ÉRK.	Bikity-Borsód	ÉRK.
7.24	4.00	8.59	ÉRK.	BAJA	ÉRK.

Oda		Baja-Ujvidék		Vissza	
VV.	VV.	SZ. V.	SZ. V.	VV.	VV.
4.00	1.15	ind.	BAJA	ÉRK.	9.15
4.11	1.25	ind.	Baja-szállás	ÉRK.	9.08
4.25	1.38	ind.	Vaskút	ÉRK.	8.53
4.51	2.01	ind.	Gara	ÉRK.	8.32
5.09	2.16	ind.	Rigyeica	ÉRK.	8.17
5.37	2.39	ind.	Stanisics	ÉRK.	8.00
5.56	2.56	ind.	Gákova	ÉRK.	7.44
6.15	3.14	ind.	Nenadics	ÉRK.	7.15
6.25	3.23	ÉRK.	Zombor	ÉRK.	7.05
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor	ÉRK.
3.01	6.57	3.57	ind.	Zombor-szállás	ÉRK.
3.11	7.07	4.07	ind.	Ferrabach-szállás	ÉRK.
3.20	7.16	4.16	ind.	Zsarkóvác	ÉRK.
3.36	7.30	4.30	ind.	O-Szatópár	ÉRK.
4.05	7.49	4.49	ind.	Bresztovác	ÉRK.
4.35	8.10	5.12	ind.	Hód-ságh	ÉRK.
5.11	8.35	5.37	ind.	Parabuty	ÉRK.
5.25	8.49	5.51	ind.	Paraga	ÉRK.
5.46	9.16	6.09	ind.	GAJDÖBRA	ÉRK.
6.00	9.30	6.23	ind.	Buksoz	ÉRK.
6.22	9.45	6.38	ind.	Petrovác-Glozsán	ÉRK.
6.51	10.10	7.03	ind.	Futak	ÉRK.
7.14	10.31	7.25	ÉRK.	UJVIDÉK	ÉRK.

(*E rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.)

HIRDETÉSEK.

WILHELM-féle

antiarthritischer antirheumatischer
Blutreinigungsthee

VÉR TISZTÍTÓ THEA

minden gyógyszerárban egész csomagokban

2 koronáért kapható.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására adni, hogy

ÜZLETEMET

a városi bérházba Reich Bernát úr üzletével szembe helyeztem át.

Nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy divatárú üzletemet a mai kor fokozatosabb igényeihez mérten egészen a fővárosi stílus szerint rendeztem be, és úgy a tavaszi, mint a nyári sasionra a legdivatosabb árukkal szereltem fel.

Férfi- és gyermek kalapok, ingek, gallérok, kékzők, nyakkendők,

nap- és esőernyők,

sétapálcák, — selyem szallagok, bársony, doubl, moiré és fail minden színekben és szélességben, — fekete és színes paszomántok, fekete és színes gettdiszek, gettszövetek, fekete és színes gázhímzések, szövetek, batiszt, íriscs, klöppel csipkék és szövetet, valamint minden e szakmába vágó cikketeket, úgy

női- és férfi szabókéllékeket

rendkívüli olcsó árban számíthatom meg, gyári összeköttetésem folytán.

Minden törekvésem oda fogom irányítani, hogy tisztelt vevőimet a legpontosabban és legolcsóbb árak mellett előlithessem ki, miért is a nagyérd. közönség szives pártfogását és támogatását kérve

maradtam kiváló tisztelettel

Fischer Pál.

5259. sz.

tkv. 1901.

Ujabbí árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírósig mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Nicolaus Béla ügyvéd bajai lakos végrehajtónak *Katanics* József és neje szül. *Febó* Katalin bajai lakos végrehajtást szenvedék ellen 21 kor. 72 fillér tölke s ennek 1890. évi október 30 napjától járó 59/0-os kamata és ez ideig 29 korona 70 filléren megállapított bekebelezett követelés kiilégítését végveti ügyében a bajai 322. sz. betétben A. I. 1. sor. 292. hrsz. 198. ö. i. sz. (Homok-város Szől-utca) sz. alatt foglalt ingatlanra az 1881. évi LX. t. cz. 144. és következő §§-al alapján Csestyár Józsefné szül. *Katanics* Mária bajai lakos által a beadott utóajánlat folytán 1901. évi július hó 2-ik napjának d. u. 3 órákor ujabbí bírói végrehajtási árverés alá fog becsájtatni azzal, hogy az utóajánlattevő által a jelzett ingatlanra beígért 174 koronánál alább nem fog eladatni.

Venni szándékozik, kivéve az utóajánlat tevőt tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképesen nyilvántott értékpapírral a kiküldött kérelemhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismorvénnyat átszolgáltattani.

Baján, 1901. május 5-én.

Dr. Rác Károly,
kir. albiró.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a m. t. közönség becses tudomására adni, hogy

női kalap- és rövidáru-üzletemet

május hó 1-én a Michitsch-féle házból a Müller Antal-féle házba, volt Fischer Pál üzlethelyiségébe helyeztem át.

Ennélfogva bátorkodom a n. é. közönség figyelmét felhívni, hogy a nevezett helyen újonnan berendezett

uri- és női

divatcikkek

nagy választékban kaphatók; ugymint női kalapok, női- és férfi nap- és esernyők, nyak- kendők, gallérok, kiegészítők, harisnyák, minden- nemű kézimunkák és azok montírozása, váll- fűzők, illatszerek, ruha-, haj- és fogkefék, koszorúk stb.

Magamat a n. é. közönség b. jóindu- latába ajánlva s további pártfogásukat kérve, maradtam kiváló

tisztelettel

Boriszák Istvánné.

➡ Egy igen elegáns rövid ➡

ZONGORA

feketére fényezve, (polírozva) kereszthuro- zattal, bronz és anyagyöngy berakott mun- kával jutányos áron eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy postacsomag feladá- sához szükséges és alkalmas

ládák

különbféle nagyságban nálam jutányos áron kaphatók.

Azonkívül raktáron tartom a budapesti Krausz-féle szesz- és élesztőgyárból a leg- kitünőbb

sajtott élesztőt

mely naponta frissen érkezik.

Megrendeléseket helyben és vidéken pontosan eszközölök és kívánatra házhoz szállítom.

Tisztelettel

Weisz Lipót utóda

szállító, és a bpesti Krausz-féle szesz- és élesztő-gyár élesztő elárúsítója.

Lakás és üzlethelyiség Baja, Joanovits-féle ház.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és kűvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

3852. sz.
1kv. 1901.

Árverési hirdetés.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Fischhof Zsigmond bajai ügyvéd által képviselt özv. Hudi Pálné végrehajthatónak Hudi Pál ellen az árverés 1300 korona tőke követelés, ennek 1900. évi december 5-vel járó 6% kamatai 42 kor. 75 fillér megállapított és 35 kor. 30 fillér ezuttali és a még fölmerülő költsé- geknek, továbbá csatlakozott Hudi Pálné szül. Novotnik Teréz javára 60 kor. s jár. kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §-a értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő, a bajai 125. sz. betétben A. I. 14. hrsz. alatt foglalt 13. ö. i. ház és udvarra (Homok-város szeremlei-utca) 3500 korona, ugyanabban a betétben A. 7. 1. sorsz. a. foglalt 4628. hrsz. szőlőből Hudi Pált megillető 1/4-ed részre 77 kor. 40 fillér kikül- tási árban ezennel elrendeli és annak Baján a kőbelbeli tki árverési helyiségében leendő megtartására 1901. évi junius hó 27-ik napjának d. u. 3 órája kitűztetik, mely alkal- lommal a jelzett ingatlan a kiküldési áron alul is el- adatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10%át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tgyétek le.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.
Baján, 1901. évi márczius hó 31-ik napján.

Dr. Rác Károly
kir. albiró.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható be- dörszölésül alkalmaztatik közvénynél, osúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt be- vásárláskor mindig figyelem- mel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggeljelzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgy- szólvan minden gyógyszerárban kap- ható. Főraktár: Török József gyógy- szerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és lársa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: Herzfeld Jakab fiai utóda czégnél Baján.

A „BAJAI HIRLAP”
kiadóhivatala.

KAZAL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA BAJÁN.

A „BAJAI HIRLAP”
kiadóhivatala.

Hirdetések olcsó áron felvételnek.

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.

könyvek, folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok.

Névjegyek.
Eljegyzési kártyák.

Lakodalmi meghívók.

Számlák.
Körlevelek.

Gyászjelentések, falragaszok a legizlésesebb kivitelben olcsó áron készíttetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Hirdetések olcsó áron felvételnek.

Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.